

Uit de stam Juda zal de Messias geboren worden

De eeuwen door is de leeuw beschouwd als koning van de dieren. Wie kan er een leeuw verslaan? De leeuw regeert! Er zijn dan ook heel veel koningshuizen die op hun wapenschild een leeuw hebben staan. Hier, in Genesis 49, gaat het over een periode die bijna 3000 jaar achter ons ligt. En zelfs tóén was dat al zo, dat de leeuw werd gezien als symbool voor de heerser, voor de koning. Zó komen we de leeuw hier tegen, in de profetie over Juda.

Wat is de situatie? Vader Jakob is oud geworden. Hij weet dat hij binnenkort zal gaan sterven. Jakob heeft eerder van God Zelf een andere naam gekregen: Israël. En deze oude Israël roept zijn twaalf zonen bij elkaar. Deze twaalf zonen worden de stamvaders van de twaalf stammen van Israël. Jakob gaat ze zegenen, één voor één. Voor ieder van zijn zonen heeft hij een eigen zegenspreuk. Maar het zijn niet zomaar zegenspreuken. De zegeningen van Jakob zijn door God Zelf ingegeven, het zijn in feite profetieën, boodschappen van de HERE. Dat blijkt verderop in de Bijbel, als deze profetieën worden vervuld.

Jakob begint bij zijn oudste zoon, Ruben. Dan volgen Simeon en Levi. Maar het is heel opmerkelijk: pas de vierde zoon, Juda, wordt door Jakob getekend als degene die de leiding zal nemen. Vers 8: 'Juda, jij bent het, jou zullen je broers loven! Je hand zal rusten op de nek van je vijanden; voor jou zullen de zonen van je vader zich neerbuigen.' Waarom zegt Jakob dat?

Waarom zegt hij niet dat Ruben de belangrijkste zal zijn, als oudste? Nou, dat heeft te maken met de dingen die gebeurd zijn in het leven. Ruben heeft zich vergrepen aan één van de bijvrouwen van zijn vader Jakob. Vanwege die incest verspeelt hij zijn rechten als de oudste. Nummer twee en drie, dat zijn Simeon en Levi. Maar zij hebben bloed aan hun handen. Ze hebben samen de stadsbevolking van Sichem uitgemoord, uit wraak omdat hun zus Dina was verkracht. Je ziet wel: de Bijbel verhuult niets. Als je de Bijbel leest kom je tegen wat je in het journaal ook ziet: de meest vreselijke dingen.

Is Juda zoveel beter? Ook het leven van Juda bevat zwarte bladzijden. U kunt dat nalezen in Genesis 38, de geschiedenis van Juda en zijn schoondochter Tamar. Ook daar gaat heel veel fout, en Tamar wordt zwanger van Juda. Tegelijkertijd zijn er in het leven van Juda ook positieve dingen aan te wijzen, mooie momenten. Als de zonen van Jakob naar Egypte gaan om eten te kopen in een tijd van hongersnood, is daar een onderkoning die hen streng toespreekt. Die onderkoning hoort dat ze thuis nog een jong broertje hebben, Benjamin. En die onderkoning zegt: 'Als jullie nog een keer graan komen kopen, dan móét je je jongste broer meenemen, anders krijg je niets!' Ja, en het is nodig! Er is geen voedsel, de broers moeten écht nog een keer naar Egypte. Vader Jakob wil ábsoluut zijn zoon Benjamin niet meegeven. Hij peinst er niet over! En dan zegt Juda: 'Ach vader, laat hem nou meegaan. Ik sta borg voor Benjamin, met mijn eigen leven!' Op dat moment zien we Juda van zijn beste kant.

Dat is het mooie van de Bijbel: het is zo'n eerlijk boek. De Bijbel doet niet aan heldenverering. Van bijna iedereen lezen we wel over bepaalde fouten en misstappen. Maar omgekeerd lezen we ook wat mensen goed doen, waar stappen zetten in geloof, moedige stappen, waar ze zich opofferen voor een ander. In de kerk, met name in de calvinistische traditie, wordt soms erg benadrukt dat we als mensen zondaars zijn. Op zich is dat helemaal waar. Maar de Bijbel laat ook de andere kant zien: door Gods genade kun je ook mooie dingen doen, goede dingen. Je kunt als het ware boven jezelf uitstijgen.

'Juda!' zegt vader Jakob, de oude Israël. 'Jij bent het, jou zullen je broers loven!' Dat is een woordspeling, want de naam Juda betekent 'lof', 'lofprijzing'. 'Je hand zal rusten op de nek van je vijanden; voor jou zullen de zonen van je vader zich neerbuigen.' Als Jakob dát gezegd heeft, komt hij met dat beeld, het beeld van de leeuw. Vers 9: 'Juda is een leeuwenwelp; van je prooi ben je opgestaan, mijn zoon. Hij heeft zich gekromd, zich als een leeuw neergelegd, als een leeuw; wie zal hem doen opstaan?' Wat is het beeld? De leeuw heeft heerlijk gegeten, hij heeft genoeg gehad: 'van je prooi ben je opgestaan, mijn zoon.' Vervolgens

gaat hij lekker liggen slapen, in zo'n ronde houding zoals een katachtig dier dat kan doen: 'Hij heeft zich gekromd, zich als een leeuw neergelegd, als een leeuw; wie zal hem doen opstaan?' Juda is dus de stam van de koningen. En zo heeft God het inderdaad geleid. Hij heeft David uitgekozen om de stamvader te worden van het koningshuis dat zou regeren in Jeruzalem. Het koninkrijk Israël viel uit elkaar in het tienstammenrijk in het noorden. Dat tienstammenrijk is op een bepaald moment onder de voet gelopen door de Assyriërs, de bevolking is meegenomen en nooit meer teruggekeerd. De twee stammen in het zuiden, Juda en Benjamin, vormden samen het koninkrijk Juda. De bevolking van Juda werd ook weggevoerd, door de Babyloniërs, maar zij zijn teruggekomen. En vanaf die tijd werden de Judeeërs Joden genoemd. Dus het woord 'Jood' komt van 'Juda'.

Het koningshuis van David stamde uit Juda. En nu zegt Jakob in vers 10: 'De scepter zal van Juda niet wijken en evenmin de heersersstaf van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en Hem

zullen de volken gehoorzamen.' Dus de stam van Juda brengt het koningshuis voort, maar dat koningshuis loopt uit op een Persoon die nog veel groter is. 'Silo' wordt die persoon genoemd. En deze Silo zal heerser zijn over de hele aarde! 'Hem zullen de volken gehoorzamen.' Die naam 'Silo', daar hebben mensen alle eeuwen door zich het hoofd over gebroken, zowel Joodse als christelijke geleerden: wat betekent die naam? En is het wel een naam, of het een woord? De één zegt: 'Het betekent heerser.' Een ander zegt: 'Nee, het betekent *man van vrede*, 'Silo' houdt verband met 'shalom'. En zo zijn er nog meer opvattingen. Maar over één ding zijn al die geleerden het eens: het gaat hier over de Messias, de Verlosser die door God beloofd is. Wat ik nou zó mooi vind: we zitten hier nog maar in het eerste bijbelboek, Genesis. We staan echt nog aan het begin! En hier laat

God het al heel duidelijk zien: 'Ik zal een Redder geven, een Verlosser, er is hoop voor de toekomst!' Dat is nou precies de boodschap van Advent. Advent wil zeggen: verwachting. We kijken uit naar wat God gaat geven. Als je in je leven zicht krijgt op God, dan krijg je altijd hoop! Bij God is er nooit een blinde muur, een doodlopende weg, nee, bij Hem is er altijd een poort. Ik ben zó blij dat ik geloof! Dat ik christen ben! Laat het maar diep tot je doordringen hoe ongelooflijk groot dat geschenk is om christen te zijn, om te weten over een God die altijd hoop geeft. Door de hemelse Heer is er voor jou áltijd een toekomst!

1. De Messias is een heerser

Over die Messias, over Silo, worden hier drie dingen gezegd. Het is eigenlijk een soort profielschets in drie punten. Ten eerste: *de Messias is een heerser*. Hij is Koning! Vers 10: 'Hem zullen de volken gehoorzamen.' Die volken, dat zijn wij! Dat zijn alle niet-Joodse volken. Misschien bent u Joods, dat is een bijzonder voorrecht. Maar de meesten van ons behoren bij de volken. En wat zegt Jakob? De volken zullen deze Silo gehoorzamen. Gisteravond was ik bij een bijzondere dienst in de Hoflaankerk in Kralingen. Het was een viering van Thanksgiving, van de Dankdag, voor Nederlandse en voor internationale kerken. daar in Kralingen werd God gedankt in het Nederlands, in het Engels, in het Spaans, in het Arabisch, in het Amhaars en in het Chinees. Er was muziek van verschillende koren: een koor uit de Ethiopische kerk, een Chinees koor, een black gospelkoor. En even... éven was dat een voorproefje van de hemel. 'Hem zullen de volken gehoorzamen.' Als het volgend jaar weer is, zal ik u uitnodigen om mee te gaan, het was zó'n bijzondere avond...

De Messias heerst over de volken. Wij weten dat die Messias in Jezus gekomen is. En als Hij terugkomt, dan zal deze profetie ten vólle werkelijkheid worden: dan zal élke knie zich voor Hem buigen en elke tong zal belijden dat Jezus Heer is. Zo staat het letterlijk in Filippenzen 2. Houd dat goed voor ogen! Nu kan iedereen nog wat vinden over Jezus, de één vindt zus en de ander vindt zo. Maar er komt een dag dat iedereen voor Hem zal buigen, zelfs de meest luidruchtige atheïst. Daarom is het zo belangrijk dat we nu al die goede boodschap doorgeven, dat de mensen om ons heen nú al de kans krijgen om hun Redder te

Jeruzalem,
hoofdstad van
Juda, heeft de
leeuw van
Juda in het
huidige
wapen

leren kennen. Jouw Redder is ook de Redder van je collega, en van je buurvrouw, en van je broer die niks heeft met geloof.

2. De Messias is een nederige Koning

De Messias heerst over de volken. Dat is de eerste trek waarmee Hij getekend wordt. En dan gaat Jakob verder. Vers 11: 'Hij bindt zijn jonge ezel aan de wijnstok en het veulen van zijn ezelin aan de edelste wijnstok.' Die Heerser, de Messias, gaat dus op zijn rijdier naar zijn wijngaard. In de Bijbel komen we vaak dat beeld van een wijngaard tegen. God wordt vergeleken met iemand die een wijngaard plant, bijvoorbeeld in Jesaja 5, en later gebruikt Jezus Zelf het beeld in de gelijkenis van de wijngaard en de pachters, Mattheüs 21. Die wijngaard staat voor het volk Israël, of, breder, voor de mensheid. God Zelf heeft alles goed gemaakt, maar de pachters maken er een puinhoop van.

De Koning komt naar Zijn wijngaard, de Messias komt naar deze wereld, naar Zijn volk, naar Zijn mensen. Hij komt Zelf! En wat is Zijn rijdier? Je zou zeggen: 'dat spreekt voor zich! Een koning, zéker een hemelse Koning, komt op een paard! Een groot en sterk wit paard!' Dat zou je verwachten, dat zou logisch zijn. Maar deze Koning is anders. Deze hemelse Koning komt niet op een groot paard naar Zijn wijngaard. Nee, Hij komt op een ezel. 'Hij bindt zijn jonge ezel aan de wijnstok en het veulen van zijn ezelin aan de edelste wijnstok.' In onze tijd zou je zeggen: de president komt niet in een grote zwarte geblindeerde auto, nee, hij komt op de fiets. Dat is het eigenlijk: een koning op een ezel. Het is een teken van nederigheid. De profeet Zacharia pakt later dat beeld uit Genesis 49 weer op. In Zacharia 9: 9 lezen we: 'Verheug u zeer, dochter van Sion! Juich, dochter van Jeruzalem! Zie, uw Koning zal tot u komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland, arm, en rijdend op een ezel, op een ezelsveulen, het jong van een ezelin.' Die profetie komt ten volle uit, als Jezus vlak voor Zijn lijden en sterven Jeruzalem nadert. Want Hij, dé grote Messias, neemt niet plaats op een wit paard, nee, Hij gaat zitten - inderdaad! - op een ezel. Terwijl de mensen zingen: 'Hosanna! De Zoon van David! Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer!' rijdt Hij naar Zijn wijngaard, naar Jeruzalem.

Jakob voorspelt het al: de Messias die komt is een nederige Koning. En in het leven van Jezus blijkt pas ten volle hóé nederig Hij is: Hij wast de voeten van Zijn discipelen. En Hij offert Zich op, tot in de dood aan het kruis. Hij zegt: 'Ik wil jou dienen, ten koste van Mijn eigen leven! Ik geef jou vergeving, en Zelf draag ik jouw straf, de straf die jij verdiende. Ik draag jouw striemen, Ik geef Mij helemaal voor jou.' Als we volgende week het Avondmaal vieren, dan proeven we het in onze mond: het brood is het teken van Zijn lichaam, de wijn is het teken van Zijn bloed. We teren op Hem. En Hij láát het gebeuren, want Hij is de nederige Koning. Waar vind je zo iemand?! Dat is toch onvoorstelbaar? Een Heerser die dient... De hóógste Koning neemt de láágste plaats in. Ik hoop dat je in deze periode van Advent en Kerst alleen maar méér van Jezus gaat houden. Alsjeblieft, neem er tijd voor om Zijn goedheid op je te laten inwerken. Misschien door de dingen die je leest, of door muziek te luisteren, of door zomaar aan Hem te denken, op de fiets of in de trein.

3. De Messias geeft overvloed!

Wat zegt Jakob over de Messias, over Silo? (1) Hij is een Heerser, (2) Hij is nederig, en (3) Hij geeft overvloed! Nog een keer vers 11: 'Hij bindt zijn jonge ezel aan de wijnstok en het veulen van zijn ezelin aan de edelste wijnstok; hij wast zijn kleren in wijn en zijn gewaad in druivenbloed. Zijn ogen zijn donker door de wijn en zijn tanden wit door de melk.' Deze Heerser heeft zóveel wijn! Hij wast er zijn kleren in! Hij geniet van de wijn, Zijn ogen worden er als het ware donker van. Andere vertalingen zeggen: 'Zijn ogen zijn donker als wijn en zijn tanden wit als melk.' Dat kan ook. Zijn wijngaard levert zó overvloedig veel op, dat Hij Zijn ezel gewoon vastbindt aan een wijnstok, zelfs aan de édelste wijnstok, met de mooiste druiven! Normaal doe je dat niet! Wie bindt er nou een ezel aan een wijnstok? Dat beest eet meteen al die druiven op! Maar deze Heerser doet het wel, want Hij heeft druiven in overvloed, wijn in overvloed!

Zó tekent Jakob hier de Messias! En ook die lijn zien we steeds terugkomen in de Bijbel. In Psalm 23 zingt David: 'U zalft mijn

hoofd met olie, mijn beker vloeit over.' dat is letterlijke over-vloed! Jesaja schrijft in hoofdstuk 55 over God die ruimhartig mensen uitnodigt, de hemelse Koopman die het uitroept op de markt van het leven: 'O, alle dorstigen, kom tot de wateren, en u die geen geld hebt, kom, koop en eet, ja, kom, koop zonder geld, zonder prijs, wijn en melk.' Zie je dat? Weer die combinatie: wijn en melk. 'Zijn ogen zijn donker door de wijn en zijn tanden wit door de melk.' God is zó royaal! Kom maar! Er is genoeg! Het kost niets! Je mag delen in de overvloed!

Als Jezus, de Messias, op aarde komt, wat is dan het eerste wonder dat Hij doet? Hij is op een bruiloft, in Kana, en daar verandert Hij water in wijn! Ook daar: overvloed! En in Johannes 10 zegt Hij het letterlijk: 'Ik ben de goede Herder, Ik ben gekomen opdat Mijn schapen leven hebben en overvloed!' Let wel op: dat is niet altijd materiële overvloed. Soms wel! Er zijn momenten dat God je zegent, gewoon met de dingen van het gewone leven. Een financiële meevaller, of iemand die je een hele zak met kleren komt brengen. Maar het leven kan ook tegen zitten. De overvloed die Jezus bedoelt, is een andere overvloed. Het is leven in eeuwigheid, leven met een diepe, intense vreugde. Het is de blijdschap dat je God mag kennen. Dát is wat we ook aan het Avondmaal mogen vieren: dat de Messias gekomen is om Zichzelf te geven, in nederigheid, en zo ons te laten delen in Zijn overvloed.

Nog even terug naar het eerste punt: de Messias is een Heerser. 'Hem zullen de volken gehoorzamen,' zegt Jakob. Besef je dat dat niet meevalt? Want Jezus gehoorzamen, dat betekent dat je doet wat Hij zegt! Ook als het jou niet uitkomt. Kijk, er zijn heel wat terreinen in je leven waarop het eigenlijk helemaal niet zo moeilijk is om te gehoorzamen aan Jezus. Iemand helpen die ziek is, ach, dat is toch mooi? En goed zorgen voor de schepping, wat vaker de fiets pakken in plaats van de auto, is dat nou zo moeilijk? Maar er zijn in mijn leven en in uw leven in jouw leven van die hardnekkige plekjes, van die terreintjes waar je Jezus gewoon níét wilt gehoorzamen. Je weet zelf precies waar het over gaat! Soms is het maar een vierkante centimeter: op dat punt ga je Jezus níét gehoorzamen. Als het daarover gaat, in een preek of zo, dan word je chagrijnig. Je word kribbig. 'Mag ik dan helemaal niks meer?' Je gaat zitten bokken als een klein kind.

Maar hier is de belofte, in deze week van voorbereiding op het Heilig Avondmaal. Let op! Markus 10: 29 en 30: 'Voorwaar, Ik zeg u: er is niemand die huis of broers of zusters of vader of moeder of vrouw of kinderen of akkers verlaten heeft omwille van Mij en om het Evangelie, of hij ontvangt honderdvoudig terug, nu in deze tijd, huizen en broeders en zusters en moeders en kinderen en akkers, met vervolgingen, en in de wereld die komt, het eeuwige leven.' Als je die éne vierkante centimeter tóch opgeeft, als je tóch gehoorzaam bent aan de Messias, geeft Hij het je in dit leven honderdvoudig terug! Is dat royaal of niet?! En dan daarbovenop, het eeuwige leven! Wat een ongelooflijke overvloed!

De Messias, Silo, de Leeuw uit Juda, Hij is een Heerser, maar wel een Heerser die dient, en Hij geeft jou en mij overvloed!

Nog één ding, tenslotte. Vorige week woensdag gingen Annette en ik naar een afscheidsconcert van Elly en Rikkert. Na meer dan vijftig jaar ronden ze hun loopbaan af. Door hun liedjes hebben onze kinderen de bijbelverhalen ingezongen. Zelf ben ik vaak geraakt door hun muziek. Het was een lied van Elly en Rikkert waardoor God mij definitief duidelijk maakte dat ik het beroep naar De Samaritaan moest aannemen. Nu stonden ze daar en ze zongen, het was een lange avond. Het was ook een weemoedige avond, zeker in deze periode waarin we stilstaan bij de mensen die van ons heengaan. Het kwam op mij af: dit leven gaat voorbij. Ze begonnen met wat liedjes uit hun begintijd, en tegen het einde van het concert kon je merken, heel subtiel, dat het ging over de toekomst. Je loopbaan afsluiten, dat is ook iets van voorbereiding op het einde. En toen, laat op die avond, knáde het eruit: 'De dood is teniet gedaan, Jezus is opgestaan! Jezus, de Leeuw van Juda, overwon de dood!' Dát is die grootste overvloed! Eeuwig leven bij Hem! De Leeuw van Juda, we hebben het gelezen in Openbaring 5: Hij is het waard om de zegels van de geschiedenis te openen! De Leeuw uit Juda is de Koning die komt! Hij, die kwam als de Koning op de ezel, de opgestane Heer, zal komen in heerlijkheid! Jezus, de Leeuw van Juda, overwon de dood! Amen.